

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
w Katowicach
40-015 Katowice, ul. Francuska 12

URZĄD MIASTA RUDA ŚLĄSKA
Biuro Obsługi Mieszkańców
WPLYNIĘŁO

17. GRU. 2013

nr rejestru 14396313
osób zol.
osoba OK

Katowice, dnia 4 grudnia 2013 roku

K-RD.5131.13.2013.KL

RPW/17102/2013

Numer rejestru **B/260/13**

DECYZJA

W SPRAWIE WPISANIA OBIEKTU DO REJESTRU ZABYTKÓW „B”

Na podstawie art. 3 pkt. 1 i 3, art. 6 ust. 1 pkt. 2 lit. a, art. 7 pkt. 1, art. 10 ust. 1, art. 89 pkt. 2, art. 91 ust. 4 pkt. 3, art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. – Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, Dz. U. z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871) oraz art. 104 § 1 Kpa – w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego na wniosek złożony przez Proboszcza Rzymskokatolickiej Parafii Trójcy Przenajświętszej w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW ORZEKA

WPISAĆ DO REJESTRU ZABYTKÓW RUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO POD NUMEREM **B/260/13** NASTĘPUJĄCY OBIEKT:

KRZYŻ MĘKI PAŃSKIEJ, USYTUOWANY NA CMENTARZU PARAFIALNYM PRZY ULICY WYZWOLENIA W RUDZIE ŚLĄSKIEJ – KOCHŁOWICACH (GMINA RUDA ŚLĄSKA, MIASTO NA PRAWACH POWIATU), WYKONANY W 1858 ROKU, BEZ WYRAŻNYCH CECH STYLOWYCH.

Opis obiektu stanowi załącznik numer 1 do niniejszej decyzji.

Obiekt jest własnością Rzymskokatolickiej Parafii Trójcy Przenajświętszej w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach – usytuowany jest na nieruchomości oznaczonej działką numer 277 (obręb Kochłowice).

UZASADNIENIE

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach na wniosek Proboszcza Rzymskokatolickiej Parafii Trójcy Przenajświętszej w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach, w dniu 8 listopada 2013 roku wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków ruchomych województwa śląskiego krzyża cmentarnego przy ulicy Wyzwolenia w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach. Ponieważ wnioskodawca jest jedyną stroną postępowania, a wniosek spełniał wszystkie wymogi formalne, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach odstąpił od zawiadomienia o wszczęciu postępowania w tej sprawie.

W trakcie postępowania ustalono, że na zlecenie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach w 2002 roku mgr Iwona Lis opracowała kartę ewidencyjną, zawierającą opis obiektu (materiał, wymiary, kształt) oraz jego zdjęcia. Ponadto w dniu 20 listopada 2013 roku przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków dokonał oględzin i sporządził protokół w sprawie wpisu do rejestru zabytków.

Krzyż Męki Pańskiej, usytuowany na cmentarzu parafialnym przy ulicy Wyzwolenia w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach jest interesującym przykładem wolnostojącej dziewiętnastowiecznej rzeźby. W XIX wieku popularnymi obiektami kultowymi były pomniki – krzyże, będące

BIURO MIEJSKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW
wplynielo dnio 13.12.2013
nr dziennika KP.PT-00182.13
nr sprawy a.1a
osoba odpowiedzialna

rzeźbiarskim zobrazowaniem Męki Pańskiej, zwane powszechnie Bożymi Mękami. W drugiej połowie XIX wieku typowym rozwiązaniem był krucyfiks umieszczony na dwudzielnym postumencie, z wnęką od strony lica, w której znajdowała się pełnoplastyczna figura lub płaskorzeźba Matki Boskiej, poniżej zaś tablica inskrypcyjna. Krzyż przydrożny w Kochłowicach jest reprezentatywnym przykładem tego rodzaju przedstawięń, zarówno pod względem formy, jak zastosowanego materiału. Ikonograficznie należy do typu przedstawiającego dwuosobową scenę Pasji. Krzyż z Kochłowic, wzniesiony w 1858 roku jest jednym z wcześniejszych zachowanych tego typu krzyży w regionie.

Krzyż Męki Pańskiej, na cmentarzu parafialnym przy ulicy Wyzwolenia w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach, posiada zatem duże walory artystyczne i historyczne, które sprawiają, że jego zachowanie oraz ochrona leży w interesie społeczeństwa jako cennego obiektu małej architektury sakralnej w skali miejscowości, będących świadectwem dziedzictwa kulturowego i tradycji religijnej Kochłowic

Dla przyznania ochrony wynikającej z wpisania do rejestru zabytków zabytku ruchomego ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymaga, aby rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych będące dziełem człowieka lub związana z jego działalnością stanowiły świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, a ich zachowanie leżało w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (art. 3 pkt 1, 3). Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. a teŹże ustawy, ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, zabytki ruchome będące dziełami sztuki plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej. Objęcie ochroną wynikającą z wpisu do rejestru zabytków następuje na podstawie decyzji właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków działającego jako organ I instancji w ramach przyznanego mu upoważnienia zawartego w przepisach art. 93 ust. 1 w zw. z art. 10 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji słuŹy stronom – na podstawie art. 127 § 1 Kpa odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.
2. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu - art. 130 § 1 kpa.
3. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji - art. 130 § 2 kpa.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1282.) za wydanie decyzji pobrano opłatę skarbową w wysokości 10,00 złotych (słownie: dziesięć złotych) – do wniosku dołączone zostało potwierdzenie wpłaty dokonanej w dniu 7 listopada 2013 roku na konto Urzędu Miejskiego w Katowicach numer 46 1050 0099 5593 0211 1111 1111.

Załączniki:

1. Opis obiektu
2. Pouczenie o skutkach wpisu obiektu do rejestru zabytków

Otrzymuje:

1. Rzymskokatolicka Parafia pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej
ulica księdza Ludwika Tunkla 2, 41-707 Ruda Śląska

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta w Rudzie Śląskiej
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
plac Jana Pawła II 6, 41 – 709 Ruda Śląska
2. Narodowy Instytut Dziedzictwa
ulica Mikołaja Kopernika 34-40, 00-328 Warszawa
3. a/a – KL, MŁ *dm 4 XII 2013*

Z A Ł A C Z N I K N R 1
DO DECYZJI NR K-RD.5131.13.2013.KL
RPW/17102/2013
Z DNIA 4 GRUDNIA 2013 ROKU

NUMER REJESTRU ZABYTEKÓW B/260/13

OPIS OBIEKTU

Krzyż Męki Pańskiej, usytuowany na cmentarzu parafialnym przy ulicy Wyzwolenia w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach, wykonany został w 1858 roku, bez wyraźnych cech stylowych.

Obiekt wykonany został z kamienia (piaskowca), figura Chrystusa jest żeliwnym odlewem. Wysokość krzyża wynosi 480 cm, szerokość 62 cm.

Krzyż ustawiony jest na dwustopniowej podmurówce, wykonanej z bloków kamiennych. Na niej ustawiony jest niewysoki prostokątny cokół, na którego tylnej ścianie wykuto łaciński napis: *Requiescant in pace 1858*. Na cokole umieszczony jest gładki trzon z płaskorzeźbioną postacią Matki Boskiej, ustawioną na niewielkiej konsolce. Maria, ubrana w obszerny płaszcz, spod którego wysuwają się boscie stopy, dłońmi złożonymi w modlitewnym geście podtrzymuje fałdy szaty. Trzon nakryty jest czterospadowym daszkiem, na którym ustawiono krzyż z figurą Chrystusa. Jezus rozpięty jest nad krzyżem na wyprostowanych ramionach, jego nogi ugięte są niemal pod kątem prostym, a stopy założone jedna na drugą. Biodra są ciasno przewiązane perizonium, którego kraniec opada u prawego boku. Głowa Chrystusa skłania się na prawe ramię. Krzyż, którego ramiona są zakończone trójliściami, wieńczy tabliczka z literami *INRI*

Wszystkie kamienne elementy krzyża są pomalowane farbą olejną. Powierzchnia kamienia jest spękana. Twarz Matki Boskiej jest wypłukana, całkowicie nieczytelna.

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
w Katowicach
Lachowska
mgr Magdalena Lachowska